

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет**

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора
Н.Тюхтенко
«14» серпня 20 19 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

факультет Медичний
кафедра хімії та фармації
галузь знань 22 Охорона здоров'я
освітня програма Фармація, промислова фармація
курс 3
ступінь вищої освіти бакалавр
форма навчання денна, заочна

2019-2020 навчальний рік

Розробники:

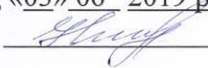
Іванищук Світлана Миколаївна – завідувач кафедри хімії та фармації, доцент, кандидат фізико-математичних наук.

Речицький Олександр Наумович – доцент кафедри хімії та фармації, кандидат хімічних наук.

Баєв Олексій Олександрович – старший викладач кафедри хімії та фармації, кандидат фармацевтичних наук.

Затверджена на засіданні кафедри
хімії та фармації

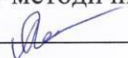
Протокол №19 від «03» 06 2019 р.

Завідувач кафедри Іванищук С.М.

Схвалено науково-методичною радою
медичного факультету

Протокол № 9 від « 06 » 06 2019 р

Голова науково-методичної ради медичного факультету

 доцент Полещук С.В.

© Іванищук С.М., 2019 рік

© Речицький О.Н., 2019 рік

© Баєв О.О., 2019 рік

1. ВСТУП

Виробнича практика є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців ступеня вищої освіти «бакалавр». Вона проводиться на третьому році навчання. Термін проходження практики з 06 квітня по 15 травня для денної форми навчання. Тривалість практики 6 тижнів. Для заочної форми навчання термін проходження практики з 17 лютого по 14 березня. Тривалість практики 4 тижня.

Базою проходження виробничої практики студентів спеціальності 226 Фармація, промислова фармація можуть бути аптеки різної форми власності, аптечні підприємства та склади, фармацевтичні підприємства, лабораторії з аналітичного контролю якості лікарських засобів тощо.

Студенти зобов'язані проходити практику за строками, визначеними наказом по університету.

Зміна терміну проходження практики з поважних обставин або продовження терміну практики проводиться за рішенням випускової кафедри, погодженими з керівництвом факультету і затверджується розпорядженням проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи університету.

Практика проводиться відповідно до договорів, що укладаються між закладом вищої освіти та підприємствами.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета

Метою виробничої практики студентів спеціальності 226 Фармація, промислова фармація є поглиблення та удосконалення умінь та навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності провізора.

Завдання:

1. Знайомство з правилами техніки безпеки, санітарно-гігієнічного режиму, дотримання фармацевтичного порядку.

2. Знайомство з організацією роботи аптек та аптечних установ з лікарського обслуговування населення та лікувально-профілактичних закладів, їх аналітичною та комерційною діяльністю.

3. Знайомство з організацією роботи структурних підрозділів аптечного підприємства.

4. Знайомство з робочим місцем, діяльністю провізора з приготування концентрованих розчинів і напівфабрикатів лікарських засобів (за наявності такого відділу), провізора контролю якості ліків, провізора відділу запасів, відділу готових ліків та без рецепторного відпуску.

5. Знайомство з принципами зберігання ліків і товарів аптечного асортименту.

6. Формування здібності вирішувати конкретні завдання в майбутній професійній діяльності.

Компетентності

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК₁. Здатність діяти соціально, відповідально та з громадянською свідомістю.

ЗК₂. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК₅. Здатність виявляти ініціативу.

ЗК₆. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК₇. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

ЗК₁₀. Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді.

ЗК₁₁. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності (ФК)

ФК₁. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ФК₂. Здатність здійснювати діяльність з розробки і оформлення документації щодо чіткої визначеності технологічних процесів виготовлення та виробництва лікарських засобів

відповідно до правил належних практик.

ФК3. Здатність організовувати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських препаратів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP).

ФК6. Здатність організовувати діяльність аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, парафармацевтичними товарами, засобами медичного призначення та лікувальною парфумерно-косметичною продукцією відповідно до вимог Національної лікарської політики, належної аптечної практики та інших організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства.

ФК7. Здатність організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) в аптечних закладах, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно з нормативно-правовими актами України.

ФК8. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України.

ФК9. Здатність розробляти, впроваджувати та застосовувати підходи менеджменту у професійній діяльності аптечних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств та інших фармацевтичних організацій відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та Глобальної рамки FIP.

ФК10. Здатність організовувати і здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарно-інноваційною, ціновою, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках.

ФК11. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК12. Здатність організовувати, забезпечувати і проводити аналіз лікарських засобів та лікарської рослинної сировини в аптечних закладах і контрольно-аналітичних лабораторіях фармацевтичних підприємств відповідно до вимог Державної фармакопеї та інших нормативно-правових актів.

ФК13. Здатність здійснювати контроль якості лікарських засобів у відповідності з вимогами Державної фармакопеї України та належних практик, визначати способи відбору проб для контролю лікарських засобів відповідно до діючих вимог та проводити їх сертифікацію, запобігати розповсюдженню фальсифікованих лікарських засобів.

ФК14. Здатність брати участь у розробці, апробації та впровадженні методик контролю якості лікарських засобів, фармацевтичних субстанцій, лікарської рослинної сировини і допоміжних речовин з використанням фізичних, фізико-хімічних та хімічних методів контролю.

ФК18. Здатність забезпечувати раціональне застосування рецептурних та безрецептурних лікарських засобів згідно з фізико-хімічними, фармакологічними характеристиками, біохімічними, патофізіологічними особливостями конкретного захворювання та фармакотерапевтичними схемами його лікування.

ФК20 Здатність здійснювати консультивання та фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу.

Програмні результати навчання

ПРЗ 1. Знання гуманістичних і етичних засад соціальної взаємодії в професійній діяльності.

ПРЗ 3. Знання основ нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ПРЗ 4. Знання основних вимог до розробки і оформлення документації стосовно технологічних процесів виготовлення та виробництва лікарських засобів відповідно до правил належних практик

ПРЗ 5. Знання технологій виготовлення лікарських препаратів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP).

ПРЗ 6. Знання правил проведення заготівлі лікарської рослинної сировини з урахуванням раціонального використання ресурсів лікарських рослин, шляхів вирішення проблеми збереження та охорони заростей дикорослих лікарських рослин відповідно до правил Належної практики культивування та збирання вихідної сировини рослинного походження (GACP).

ПРЗ 7. Знання шляхів організації діяльності аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, парафармацевтичними товарами, засобами медичного призначення та лікувальною парфумерно-косметичною продукцією відповідно до вимог Національної лікарської політики, належної аптечної практики та інших організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства.

ПРЗ 8. Знання основних вимог до аналізу та прогнозу основних економічних показників діяльності аптечних закладів, здійснення розрахунків основних податків та зборів, формування цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України

ПРЗ 10. Знання способів раціонального застосування рецептурних та безрецептурних лікарських засобів згідно з фізико-хімічними, фармакологічними характеристиками, біохімічними, патофізіологічними особливостями конкретного захворювання та фармакотерапевтичними схемами його лікування

ПРЗ 11. Знання особливостей та алгоритмів здійснення консультування та фармацевтичної опіки під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу.

ПРЗ 13. Знання норм санітарно-гігієнічного режиму, вимог техніки безпеки та охорони середовища при здійсненні професійної діяльності.

ПРУ 1. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності, дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму, вимог техніки безпеки та охорони середовища при здійсненні професійної діяльності. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРУ 2. Позиціонувати свою професійну діяльність та особистісні якості на фармацевтичному ринку праці; формулювати цілі власної діяльності з урахування суспільних і виробничих інтересів. Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності. Використовувати методи оцінювання показників якості діяльності; виявляти резерви підвищення ефективності праці.

ПРУ 3. Аналізувати та використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел та отриману в результаті наукових досліджень для рішення типових завдань професійної діяльності. Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів. Здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології, "Інформаційні бази даних", системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.

ПРУ 5. Здійснювати моніторинг та аналіз наукових джерел інформації та фахової літератури; вміє планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-

правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ПРУ 11. Організовувати та проводити раціональну заготівлю лікарської рослинної сировини.

ПРУ 14. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Програма практики передбачає наступний її зміст.

Проходження інструктажу з техніки безпеки санітарно-гігієнічних заходів, фармацевтичного порядку. Знайомство з виробничими приміщеннями аптеки, розміщенням та оснащенням робочих місць.

З'ясування форми власності організаційно-правового статусу, виду фармацевтичної діяльності, організаційної структури, обладнання приміщень у залежності від виконуваних функцій, матеріально-технічного та кадрового забезпечення.

Знайомство з санітарним режимом аптечного підприємства: вимогами до особистої і професійної гігієни працівників аптеки, правилами носіння та зберігання санітарного одягу, правилами використання миючих засобів в аптеці та їх приготування.

Знайомство з організацією роботи аптечного підприємства та виконання відповідних обов'язків на місці провізора по прийому рецептів та відпуску ліків; на робочому місці провізора з приготування концентрованих розчинів і напівфабрикатів лікарських засобів за найбільш розширеними прописами; на робочому місці провізора з контролю якості ліків; на робочому місці провізора відділу запасів (або провізора, що виконує такі обов'язки); на робочому місці провізора відділу готових ліків та безрецептурного відпуску.

Знайомство з оформленням внутрішньоаптечних заготовок, обліком лабораторно-фасувальних робіт, порядком проведення внутрішньоаптечного контролю і його документальне оформлення, організацією зберігання ліків та товарів аптечного асортименту, правилами відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення, оформленням вітрин торгового залу.

Ознайомлення з деонтологічними аспектами праці працівників аптеки.

Участь у санітарно-просвітній роботі.

3.1. Види робіт під час практики

1. Виконання функціональних обов'язків відповідно до робочих місць відділів та структур бази практики.
2. Робота над збором матеріалів до звіту.
3. Участь у санітарно - профілактичних робіт серед населення.

3.2. Список рекомендованої літератури

Основна література

1. Громовик Б.П. Організація роботи аптек / Б.П. Громовик. – Вінниця : Нова книга, 2005. – 272 с.
2. Громовик Б.П. Практикум з організації та економіки фармації / Б.П. Громовик, С.І. Терещук. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 447 с.
3. Немченко А.С. Організація фармацевтичного забезпечення населення / А.С. Немченко, А.А. Котвіцька, Г.Л. Панфілова та ін. – Х. : Авіста ВЛТ, 2007. – 488 с.
4. Немченко А.С. Основи економіки та системи обліку у фармації / А.С. Немченко. – Х.: НФаУ «Золоті сторінки», 2005. – 503 с.
5. Терещук С.І. Система бухгалтерського обліку в аптеках: навч. посіб / С.І. Терещук, А.М. Новикевич, І.Л. Чухрай. – В. : Нова книга, 2003. – 280 с.
6. Юридические аспекты фармацевтического и медицинского бизнеса. Спецвыпуск журн. «Провизор», 2008.
7. Державна Фармакопея України: в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий

- фарма-копейний центр якості лікарських засобів”. – 2-е вид. – Харків: Державне підприємство “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”, 2015. – Т. 1. – 1128 с.
8. Державна Фармакопея України: в 3 т. / Державне підприємство “Український науковий фарма-копейний центр якості лікарських засобів”. – 2-е вид. – Харків: Державне підприємство “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”, 2014. – Т. 2. – 724 с.
9. Державна Фармакопея України: в 3 т. / Державне підприємство “Український науковий фарма-копейний центр якості лікарських засобів”. – 2-е вид. – Харків: Державне підприємство “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”, 2014. – Т. 3. – 732 с.
10. Державна Фармакопея України / Державне підприємство “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”. – 2-е вид. – Доповнення 1. – Харків: Державне підприємство “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”, 2016. – 360 с.
11. Державна Фармакопея України / Державне підприємство “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”. – 2-е вид. – Доповнення 2. – Харків: Державне підприємство “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”, 2018. – 336 с.
12. Державна Фармакопея України / Державне підприємство “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”. – 2-е вид. – Доповнення 3. – Харків: Державне підприємство “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”, 2018. – 416 с.
13. Асептичні лікарські форми: Екстемпоральна рецептура: Методичні рекомендації / О.І.Тихонов, Л.В. Бондарева, Т.Г. Ярних, Н.Ф. Орловецька та ін.; Зав.ред. О.І. Тихонова і Т.Г. Ярних. – Х.: Вид-во НФаУ; Оригінал, 2005. – 184 с.
14. Наказ МОЗ України № 626 від 15.12.2004 року. «Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) лікарських засобів в умовах аптеки».
15. Наказ МОЗ України № 360 від 19.07.2005 року. Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на ЛЗ і виробу медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог-замовлень.
16. Наказ МОЗ України № 275 від 15.05.2006 року. «Інструкція по санітарно-протиепідемічному режиму аптек».
17. Тихонов О.І., Ярних Т.Г. Аптечна технологія ліків: підручник для студентів фармацевтичних факультетів ВМНЗ України III-IV рівнів акредитації / Видання третє / За редакцією О.І. Тихонова. – Вінниця: Видавництво НОВА КНИГА, 2007. – 640 с., іл.
18. Тверді лікарські форми: Екстемпоральна рецептура: Методичні рекомендації / О.І.Тихонов, Т.Г. Ярних, С.В. Гриценко та ін.; За ред. О.І.Тихонова – Х.: Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2003. – 176 с.
19. М'які лікарські форми Екстемпоральна рецептура: Методичні рекомендації / О.І.Тихонов, Т.Г. Ярних, О.В. Лукієнко та ін.; За ред. О.І.Тихонова – Х.: Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2003. – 128 с.

Додаткова література

1. Богатирьова Р.В. Історія фармації України / Р.В. Богатирьова, Ю.П. Спіженко, В.П. Черних та ін. – Х.: Прапор УкрФА, 1999. – 799 с.
2. Вершкова І.В. Правила таксування рецептів. Методичні рекомендації з предмету «Організація і економіка фармації» / І.В. Вершкова, В.В. Крикля. – Х. : НФаУ, 2003. – 48 с.
3. Криков В.И. Организация и экономика фармации: учебник / В.И. Криков, В.И. Прокопишин – М.: Медицина, 1991. – 624 с.
4. Немченко А.С. Фармацевтическое ценообразование: монографія / А.С. Немченко. – Х.: Радар, 1999. – 290 с.
5. Кузнецов В. Усе про облік та організацію аптечних установ / В. Кузнецов, О. Маханько. – Х.: Фактор, 2006. – 472 с.

6. Довідник екстемпоральної рецептури / За ред. О.І. Тихонова. – К. : Моріон, 1999. – 496 с.
7. Панфілова Г.Л. Організація фармацевтичної допомоги населенню в умовах медичного страхування / Г.Л. Панфілова, А.С. Немченко, О.А Немченко. – Х. : Фактор, 2009. – 228 с.
8. Справочник фармацевта. / Под ред. А.И. Тенцовой – 2-е изд. – М.: Медицина, 1981. – 184 с.
9. Справочник экстемпоральной рецептуры / Под ред. А.И. Тихонова. – К.: МОРИОН, 1999. – 496 с.
10. Учебное пособие по аптечной технологии лекарств / под ред. А.И. Тихонова. – Х.: Основа, 1998. – 336 с.
11. Чирков А.И. Организация и механизация работ в аптеках лечебно-профилактических учреждений. Золоті сторінки, 2003. – 176 с.

3.3. Методичні рекомендації

Студент повинен:

- отримати направлення та завдання;
- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультації щодо оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- засвоїти і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, вимог гігієни і санітарії;
- вести щоденник проходження виробничої практики;
- дотримуватись графіка роботи бази практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити документи з виробничої практики і скласти залік.
- ознайомитись з діяльністю бази практики, наявності відділів, приміщень, устаткування та його призначення та надати загальну характеристику даного підприємства.
- надати характеристику свого робочого місця (або одного з них) на якому студент працював, стосовно устаткування, інвентарю, видів робіт та функціональних обов'язків з урахуванням вимог НОП.
надати висновки та пропозиції щодо вдосконалення роботи.
- надати два рецепти приготування екстемпоральних лікарських засобів. Рецепти записуються на латинській мові без скорочень з повними відмінковими закінченнями, наводяться характеристики лікарської форми, описується технологія з теоретичним обґрунтуванням та необхідними розрахунками, вказується упаковка та особливості оформлення до відпуску, описуються органолептичні властивості лікарської форми.
- опис організації зберігання ліків та товарів аптечного призначення.
- звіт стосовно участі практиканта у суспільному житті колективу аптеки, проведенні санітарно-просвітницької роботи серед населення з метою профілактики захворювання.

Керівник практики від навчального закладу:

- перед початком практики контролює готовність баз практики до її проведення;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки; надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програм, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації);
- роз'яснює студентам про систему звітності з практики, прийняту навчальним закладом: письмового звіту, індивідуального завдання та правил їх оформлення;
- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення нормальних умов праці студентів і проведення з ними обов'язкового інструктажу з охорони праці й техніки безпеки;

- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, графіка відвідування студентами бази практики;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

Керівник від бази практики

- приймає студентів на практику згідно з календарним планом;
- призначає наказом кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою;
- забезпечує студентам умови безпеки на кожному робочому місці. Проводить обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчає студентів-практикантів безпечним методам праці;
- створює необхідні умови для виконання студентами програми практики, не допускає використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності;
- організовує екскурсії по підприємству, ознайомлює із структурними підрозділами підприємства;
- надає студентам-практикантам і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватися лабораторіями, бібліотекою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- забезпечує облік виходу на роботу студентів-практикантів; повідомляє навчальному відділу закладу про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку тощо;
- після закінчення практики складає характеристику на кожного студента-практиканта, в якій відображає якість підготовленого ним звіту; оцінює знання та вміння.

Залікові заходи

За період проходження виробничої практики студент повинен:

1. Ознайомитись з діяльністю бази практики, наявності відділів, приміщень, устаткування та його призначення та надати загальну характеристику даного підприємства.
2. Надати характеристику свого робочого місця (або одного з них) на якому студент працював, стосовно устаткування, інвентарю, видів робіт та функціональних обов'язків з урахуванням вимог НОП.
Надати висновки та пропозиції щодо вдосконалення роботи.
3. Надати два рецепти приготування екстемпоральних лікарських засобів. Рецепти записуються на латинській мові без скорочень з повними відмінковими закінченнями, наводяться характеристики лікарської форми, описується технологія з теоретичним обґрунтуванням та необхідними розрахунками, вказується упаковка та особливості оформлення до відпуску, описуються органолептичні властивості лікарської форми.
4. Опис організації зберігання ліків та товарів аптечного призначення.
5. Звіт стосовно участі практиканта у суспільному житті колективу аптеки, проведенні санітарно-просвітницької роботи серед населення з метою профілактики захворювання.

Увага!

Залікові заходи в умовах дистанційного навчання(карантину)

1. Ознайомитись з діяльністю аптек, відділами, устаткуванням та його призначення та надати загальну характеристику аптечного підприємства.(користуватись відеоматеріалами).
2. Надати рецепти приготування : 2-х видів екстемпоральних твердих лікарських форм
- приготування рідкої лікарської форми та антисептичного засобу.
Рецепти записуються на латинській мові без скорочень з повними відмінковими закінченнями, наводяться характеристики лікарської форми, описується технологія з теоретичним обґрунтуванням та необхідними розрахунками, вказується упаковка та особливості до відпуску.

3. Надати опис організації зберігання ліків та товарів аптечного асортименту, правил відпуску лікарських засобів, оформлення вітрин торгового залу.
4. Опис санітарно-гігієнічного режиму аптечного підприємства з урахуванням умов карантину.

Підведення підсумків практики

1. Захист підсумків виробничої практики студентів здійснюється під час проведення заліку відповідно до графіків, складених відділом практик.
2. Оцінка за проходження практики виставляється з урахуванням відгуків і запропонованих оцінок керівників від ЗВО та бази практики, якості оформлення документації та відповідей на запитання під час проведення заліку.
3. Підсумкова конференція з виробничої практики проводиться на факультеті після проведення заліку. На підсумковій конференції студенти звітують про виконану роботу, а також висловлюють свою думку щодо змісту практики, її організації, відповідності бази практики зазначеній програмі.
4. Студент. Який не виконав у повному обсязі програму практики або отримав негативну оцінку, відраховується з університету за поданням декана факультету.
6. У разі невиконання повного обсягу програми практики з поважної причини студент подає заяву на ім'я ректора університету з доданням відповідних документів, на підставі чого йому може бути надана можливість проходження практики повторно.
7. Після приймання заліку комісія оцінює підсумкову успішність кожного студента за прийнятою у ХДУ 100-бальною системою оцінювання.
8. Результати виробничої практики обговорюються на засіданні кафедри хімії та фармації і вчентій раді медичного факультету.

3.4. Питання до заліку

1. Організаційна структура аптек залежно від специфіки діяльності.
2. Завдання та функції відділів аптек.
3. Матеріальна відповідальність в аптеці, її види, види персоналу.
4. Організація приймання товарів в аптеці.
5. Особливості приймання наркотичних, психотропних, отруйних лікарських засобів та прекурсорів і їх зберігання.
6. Загальні вимоги до організації зберігання лікарських засобів та виробів медичного призначення в аптечних умовах.
7. Рецепт, його значення та структура. Організація роботи з приймання рецептів.
8. Порівняльна характеристика аптечного пункту та аптечного кіоску.
9. Зберігання в аптеці лікарської аптечної сировини.
10. Зберігання в аптеці перев'язувальних матеріалів, виробів медичного призначення, мінеральних вод, предметів очкової оптики.
11. Порядок здійснення фармацевтичної опіки при відпуску ОТС – препаратів.
12. Порядок фасування різних лікарських форм.
13. Характеристика системи обліку та звітності.
14. Види внутрішнього контролю, порядок його проведення.
15. Правила оформлення рецептів з виготовлення ліків.
16. Аптечний склад, його функції та організаційна структура.
17. Основні завдання, приміщення та оснащення лабораторій з контролю якості лікарських засобів.
18. Організація праці оперативних відділів аптечного складу.
19. Відпуск лікарських засобів за рецептами. Обов'язки фармацевтичного працівника при відпуску ліків за рецептами
20. Загальні принципи організації виробництва лікарських форм в аптеках. Санітарний та фармацевтичний режим при виготовленні ліків в аптеках.
21. Механізація виробничих операцій в аптеці, приклади. Техніка безпеки у виробничих приміщеннях аптеки.
22. Порошки, як лікарська форма. Основні правила приготування порошків.

Класифікація.

23. Які правила оформлення та відпуску порошків, що включають отруйні препарати?
24. Отруйні і сильнодіючі речовини. Правила прописування, відпуску та зберігання. Приготування тритурацій.
25. Приготування мікстур за допомогою бюреткової системи (в чому особливість приготування мікстур, до складу яких входять сухі речовини до 3% та більше 3%). Порядок введення інгредієнтів в мікстуру.
26. Правила розведення офіцинальних розчинів. Розчину перекису водню, формаліну, кислоти хлористоводневої.
27. Суспензії як лікарська форма та вимога до них.
28. Вимоги до фармакопеї до настоїв та відварів.
29. Отримання очищеної води та води для ін'єкцій в аптечних умовах.
30. Методи хімічної та фізичної стерилізації.
31. Методи розрахунку ізотонічності ін'єкційних розчинів.
32. Накази та інструкції, що нормують умови приготування ін'єкційних розчинів.
33. Емульсії, як лікарська форма. Види емульсій.
34. Мазі, як лікарська форма. Характеристика мазевих основ.
35. Супозиторії, як лікарська форма. Призначення та види супозиторіїв.
36. Показати на прикладі, як готують супозиторії методом викочування.
37. Як приготувати крохмально-гліцеринову, желатино-гліцеринову та мильно-гліцеринову основи?
38. Пілюлі, як лікарська форма. Принципи підбору допоміжних речовин.
39. Які фізичні процеси можуть обумовити виникнення несумісностей в порошках?
40. Поведінка фармацевта у випадку виявлення в аптеці рецепта, який містить несумісні поєднання інгредієнтів?

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

За діяльністю студентів на базі практики здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюють керівники практики від кафедри та керівник практики від бази практики. Він полягає в перевірці та затвердженні індивідуального плану, щоденного обліку роботи студента практиканта, його присутності на робочому місці, дотримання графіку виконання залікових заходів. Підсумковий контроль за виконанням програми практики здійснюється керівниками від університету, які перевіряють індивідуальну та групову звітну документацію. Основними формами контролю є диференційований залік з практики та підсумкова конференція, що проводиться в кінці практики.

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Після закінчення виробничої практики кожен студент повинен здати:

1. Оформлений відповідно до зразку, розробленого кафедрою, загальний звіт з виробничої практики (Додаток 1).
2. Щоденник практики за прийнятими у Херсонському державному університеті зразку, у якому записуються всі види робіт, які щоденно виконував практикант та план залікових заходів.
3. Після закінчення практики щоденник завіряється підписами керівників від навчального закладу та бази практики та печаткою аптечного підприємства. Щоденник має містити відгуки та побажання керівників практики з рекомендованою оцінкою.

Папку із звітною документацією відповідно до запланованих залікових за

**6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 226 ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА
ФАРМАЦІЯ**

Оцінка	Критерії оцінювання
А відмінно 90 - 100 балів	-наявність звітної документації та щоденника практики; -якісно і змістовно виконані завдання залікових заходів; -відмінна оцінка в характеристиці керівника від бази практики; -знання та розуміння всього програмного матеріалу у повному обсязі; -здатність аналізувати, критично оцінювати діяльність аптечної структури, на якій відбувалась практика.
В добре 83 – 89 балів	-наявність звітної документації та щоденника практики; -якісно і змістовно виконані завдання залікових заходів; -добра оцінка в характеристиці від бази бази практики; -знання та розуміння програмного матеріалу у повному обсязі при наявності несуттєвих неточностей; -здатність аналізувати, критично оцінювати діяльність аптечної структури на якій відбувалась практика.
С добре 74 – 82 балів	-наявність звітної документації та щоденника практики; -не більше двох з завдань залікових заходів виконані не в повному обсязі; -добра оцінка в характеристиці керівника від бази практики; -знання та розуміння програмного матеріалу в повному обсязі при наявності декількох несуттєвих помилок; -здатність аналізувати, критично оцінювати діяльність аптечної структури на якій відбувалась практика.
Д задовільно 64 – 73 бали	-наявність звітної документації та щоденника практики; -завдання залікових заходів виконано не в повному обсязі (за якістю); -задовільна оцінка в характеристиці керівника від бази практики; -знання та розуміння програмного матеріалу практики не в повному обсязі; -часткова здатність до аналізу діяльності та структурної організації аптечного підприємства, та оцінювання його як бази практики.
Е задовільно 60 – 63 бали	-наявність звітної документації та щоденника практики; -звіти завдань практики виконано не в повному обсязі, оформлення не охайне; -задовільна оцінка в характеристиці керівника від бази практики; -поверхнєве знання та розуміння основного програмного матеріалу; -часткова здатність до аналізу і узагальнення підсумків практики.
FX незадовільно 35 – 59 балів	-грубе порушення трудової та виконавчої дисципліни; -невиконання програми практики; -відсутність звітної документації та щоденника практики або незадовільні оцінки за всіма напрямками діяльності практиканта; -негативний відгук керівника від бази практики.

ґ незадовільно 0 – 34 бали	Відсутність студента на базі практики та не проходження практики без поважних причин
---------------------------------------	---

Підведення підсумків практики

Після закінчення практики студент складає диференційований залік комісії з практики.

Критерії оцінювання практики враховують поточний та підсумковий контроль.

Оцінюється: ступінь виконання студентами завдань практики; якість знань, виявлених під час практики та їх відображення у звітній документації, рівень сформованості умінь та навичок студентів як майбутніх фахівців.

ЗВІТ
з виробничої практики
студента(-ки) 3 курсу _____ групи медичного факультету
Херсонського державного університету
спеціальності 226 Фармація, промислова фармація

(прізвище, і'мя, по-батькові)

Місце проходження практики:

(назва підприємства, адреса)

Термін проходження практики:

з «__» 20__р.
по «__» 20__р.

За час проходження практики ознайомився(-лась) з _____

_____,
приймав(-ла) участь у _____

_____.
Набув(-ла) практичних навичок з _____

_____,
вивчив(-ла) _____

Дата

Підпис студента